

ADDA i Myanmar?

Af Helge Brunse, Senior konsulent i ADDA

Foto: Helge Brunse

Myanmar er et land i forandring med mange muligheder og en høj økonomisk vækst på over 8% i 2016, men det står også med mange udfordringer. Det er et af de fattigste og mindst udviklede lande i Asien.

Danmark har gennem mange år støttet de demokratiske kræfter i Myanmar og ydet humanitær bistand til de mange flygtninge og internt fordrevne i landets grænseområder. Ved at gøre landet til et prioritetsland har Danmark bekræftet sin støtte til den igangværende ambitiøse og langsigtede overgangsproces.

ADDAs konsulenter har de senere år haft flere spændende konsulentopgaver i Myanmar, og der kommer flere til fremover, fordi der er fuldt tryk på bistanden til landet. Den første opgave var i 2013 hvor jeg, sammen med et hold af internationale eksperter, var med til at udforme en 5 års udviklingsplan for et område omkring Inley søen i Shan staten i den centrale del af landet. Søen er kendtegnet ved, at der dyrkes store mængder tomater på flydende bede i søen, men der er desværre ingen kontrol med forbruget af farlige pesticider (både DDT (75%) og Parathion anvendes i store mængder) hvilket har medført, at der nu er ved at opstå forureningsproblemer.

Flydende tomatbede på Inley Søen i Myanmar. Tomaterne køres på lastbiler til hovedstaden Yangon. Stolperne holder bedene oppe, så de ikke synker til bunds.

Om NOAC projektet

Nu er der forhandlinger i gang om at ansætte en af ADDAs konsulenter til at indgå i et team, som skal forbedre dyrkningsvilkårene for bønderne og miljøet omkring søen.

Fiskerne på Inley søen bruger benet til at ro med, og roning foregår stående.

En anden spændende opgave, vi har i Myanmar, er et igangværende konsulentforløb fra 2016-2019 i Chin staten i den vestlige del af landet på et projekt, som har til formål at forbedre ernæringsbetingelserne, især for børn, gennem en forbedret landbrugskonsulentjeneste (NOAC projektet, som gennemføres af ADDAs partner MIID). Chin staten er en af de mindst udviklede stater i landet. Staten er meget bjergig, og der er meget dårlig infrastruktur. En stor del af økonomien kommer fra migranter, som sender penge hjem til familien fra deres arbejdsophold i andre lande.

Om fundraising

ADDAs konsulent var med i udviklingen af projektet tilbage i 2016, og det var inspirerende at være med i en ansøgningsrunde, som ikke havde adresse hos CISU (Danida), som vi er vant til, men derimod en 'basket fond': LIVELIHOODS & FOOD SECURITY TRUST FUND (LIFT), der er opbygget

nogenlunde som den fond, ADDA lige nu er ved at lave kontrakt med i Tanzania (AMDT). De bruger andre ansøgningsprincipper end CISU, resultatet bliver vel i virkeligheden det samme, men de ændrede procedurer kræver, at man omstiller sin tankegang. For eksempel bruges ikke betegnelsen Log Frame Analysis (LFA), som vi er vant til, men derimod Project Theory of Change (PTC) og Conflict Sensitivity Analysis (CSA).

En ny betegnelse for mig i dette projekt var Concept Mapping, som er en beskrivelse af relationerne mellem præsentationer, eller hvordan ideerne til interesseområderne visualiseres, kan man sige. Et eksempel på Concept Mapping i Chin projektet er beskrevet herunder:

<i>The main causes of people in our area not having enough food are:</i>
Lack of technical knowledge about agricultural production
Soil fertility is low so crops are not very productive
No access to inputs such as good seeds, fertilizer, pesticides, etc. due to poor infrastructure, so crops are not high yielding
Not enough access to suitable land for rice production
Livestock suffer from diseases and die so are not a reliable source of food
Animals are not controlled so they destroy crops and there is no access to fencing to keep crops protected
Landslides destroy cropland
Water is scarce so farmers cannot grow food all year long
Roads are poor so farmers cannot transport high value crops to markets

For at forbedre situationen og dyrkningsvilkårene for bønderne i 24 landsbyer i Chin-staten introducerer vi ADDAs gammelkendte koncept med markskoler (eller Farmer Field Schools). Det går ud på, at grupper af bønder mødes en gang om ugen på demonstrationsmarker eller model hønsehus for forbedret ægproduktion. Herefter udfører bønderne de forbedrede produktionsmetoder hjemme på deres egen lille lod jord.

Landsbyerne ligger i over 2000 m højde over havet, så der er et køligt klima, og det giver mulighed for at dyrke grøntsager, som ellers kun vokser i mere tempererede egne. Gulerødder vokser godt og ligeså jordbær, men de har ikke kendskab til at dyrke jordbær, som det ses af nedenstående billede.

Kål gror fint i denne højde, men jordbærrene er for små. Vi prøver at finde nogle bedre varieteter – og der skal vandes noget mere.

Specielle up-land varieteter af ris gror fint på terrasserne i regntiden. Ris er en vigtig afgrøde, for man spiser ris tre gange om dagen.

Nu har vi haft konsulentopgaver i Myanmar i nogle år, men i ADDA vil vi jo også godt selv have foden under eget bord. Det kræver dog store resurser at ansætte folk til at forberede nye projekter, og i disse år, med nedskæringer i udviklingsbistanden over en bred kam, er der rift om nye projekter.

Du kan støtte ADDAs bestræbelser for at få fodfæste i Myanmar ved at give et beløb. Det er skattefrit.

Bankoverførsel: Reg.nr: 9324 Kontonr: 3245623703

På forhånd tak.